

خلاصه طرح:

طرح کشت یونجه و تولید علوفه

موضوع طرح:

(به مساحت ۲۰۰ هکتار)

وزارت جهاد کشاورزی

دستگاه صادره کننده مجوز:

طن ۱۶۰۰

ظرفیت اسمی تولیدات:

یونجه جهت تولید علوفه

نوع تولیدات:

نفر ۱۲

تعداد شاغلین:

مشخصات سرمایه گذاری طرح:

میلیون ریال ۱۹۶۳/۶۶

سرمایه گذاری کل طرح:

میلیون ریال ۱۹۰۱/۴۵

سرمایه گذاری ثابت:

میلیون ریال ۶۲/۲۱

سرمایه در گردش:

میلیون ریال ۱/۷۶

درآمد سالیانه:

میلیون ریال ۶۴۹/۹۱

سود ویژه:

سال ۲/۸

دوره بازگشت سرمایه:

درصد ۳۵/۴%

نرخ بازدهی سرمایه:

مقدمه:

با اجرای این طرح امکان تامین بخشی از علوفه مورد نیاز جهت تعلیف احشام فراهم آمده ، زمینه افزایش تولید پروتئین دامی ایجاد می گردد که علاوه بر ایجاد استغالت مولد و حصول درآمد مناسب برای زارعین، در استفاده بهینه از ظرفیت های پرورش دام کشور نیز موثر بوده و موجب کاهش وابستگی به خارج از کشور در زمینه پروتئین دامی می گردد. این گیاه در کلیه نقاط سردسیر و گرمسیر قابل کشت بوده ولیکن در نقاط گرمسیر دارای رشد سریعتر و تولید محصول بیشتر می باشد. در میان گیاهان علوفه ای ، یونجه بخارتر ارزش غذایی بالا و عملکرد خوب آن از اهمیت خاصی برخوردار است همچنین به علت وجود باکتریهای ریزوبیوم در ریشه های خود قادر به تثبیت ازت هوا بوده که این ازت برای کشت بعدی قابل استفاده می باشد. در صورت مراقبت از یونجه کشت شده ، می توان حداقل تا ۳ سال محصول برداشت نمود. یونجه پس از طی نمودن عمر خود ، در حدود ۶.۵ الی ۷.۵ تن بقایای گیاهی و ۱۹۵ کیلوگرم ازت در هر هکتار از خود بجای می گذارد که در افزایش حاصلخیزی خاک نقش بسزایی دارد. ترکیب متوسط یونجه خشک در صورتی که دارای ۹۱.۲ درصد ماده خشک باشد به شرح زیر می باشد :

پروتئین قابل جذب ۸.۷ - ۱۰.۲ درصد ، ارزش هضمی ۵۰ درصد ، انرژی خالص برای گاوهاش ۱۴ مگاکالری در هر کیلوگرم.

یونجه تر دارای ۲۵.۹ درصد ماده خشک و ۴.۱ درصد پروتئین قابل جذب بوده و ارزش هضمی آن ۱۷ درصد می باشد. میزان انرژی خالص آن برای گاوهاش ۳۶ مگا کالری در کیلوگرم می باشد.

یونجه بهترین رشد و نموا را در مناطقی خواهد داشت که هوای خشک آفتایی ، گرم و آب نسبتاً زیادی در دسترس داشته باشد. این گیاه در خاکهای ختنی و یا کمی قلیایی واکنش خوبی نشان می دهد. در مزارع یونجه احتیاجی به استفاده از کودهای ازته نبوده ولیکن به مقدار کم (۲۰ کیلوگرم در هکتار) در سال اول و آخر زراعت قابل توصیه است و بیش از هر ماده غذایی دیگر به فسفر نیاز دارد که در حدود ۲۵۰ - ۳۵۰ کیلوگرم در هر هکتار می باشد .

آبیاری یونجه معمولاً از طریق کرتی و یا نشتی صورت می گیرد. اگر کشت خطی و با بذر کار صورت گرفته باشد آبیاری به شکل نشتی صورت می گیرد. در آبیاری نشتی آب درون جویهای کم عمق جریان پیدا می کند که فاصله این جویها بین ۵۰ - ۹۰ سانتیمتر است. فصل کاشت یونجه معمولاً در بهار و پائیز می باشد. در مناطق سردسیری بهتر است از کشت پائیزه یونجه صرفنظر نمود.

در زمینه مقدار بذر مصرفی در هر هکتار در صورتی که کشت با ردیف کار انجام شود بازای هر هکتار از ۲۵ تا ۳۰ کیلوگرم متغیر است و در کشت با دست این رقم تا ۴۰ کیلوگرم در هکتار می رسد.

ارقام یونجه:

۱. ارقام مناسب برای کشت در مناطق گرمسیر:

- یونجه یزدی
- یونجه نیکشهری
- یونجه بمی

۲. ارقام مناسب برای کشت در مناطق سردسیر:

- یونجه همدانی
- یونجه کدی
- یونجه سیمیرچنکایا

تولید اقتصادی یونجه در تناوب ۳-۴ سال بوده و نباید بیش از این زمین را اشغال نمود. برای یونجه تناوبهای زیر پیشنهاد می شود:

۱. تناوب ۴ ساله : یونجه - یونجه - ذرت علوفه ای یا دانه ای

۲. تناوب ۶ ساله : یونجه - یونجه - یونجه - ذرت علوفه ای - گندم یا جو

کاشت یونجه بصورت دستی یا ماشینی صورت می گیرد . در کاشت دستی که معمولا در زراعت های کوچک بکار می رود ، یونجه بصورت کرتی کاشته می شود و در زراعت های بزرگ معمولا یونجه با ماشینهای بذر پاش کاشته می شود. عملیات داشت مبارزه با علفهای هرز، آبیاری، کولتیواتور زدن و مبارزه با آفات و بیماریها است. از آفات مهم

یونجه می توان به سرخرطومی برگ و ریشه و انگل و از امراض مهم نیز به نمادن یونجه اشاره نمود.

بهترین موقع برداشت وقتی است که بتوانیم حداقل مقدار پروتئین در هکتار را داشته باشیم و این امر زمانی تحقق می یابد که ۳۰ درصد مزرعه به گل نشسته باشد.

در زراعت های کوچک برداشت یونجه معمولا از داس دسته بلندی بنام "داس شاه میله" استفاده می شود که مقرن به صرفه نیست ولی در زراعت های بزرگ و مکانیزه از دروگرهای بزرگی که بر روی تراکتور نصب می شوند استفاده می شود. این دروگرهای بطور متوسط در هر روز (۸ ساعت کار) سطحی معادل ۵-۶ هکتار را درو می کنند. در زمینه انبارداری یونجه ، یونجه های درو شده را نباید تا هنگامی که میزان رطوبت تا ۵۰ درصد نرسیده انباشته نمود. کیفیت یونجه مرتبط با پربرگ بودن، رنگ ، ظرافت و نرمی ساقه و عاری بودن از مواد خارجی است.

۱- سرمایه گذاری ثابت طرح

۱-۱- زمین محل اجرای طرح:

قیمت کل (میلیون ریال)	قیمت واحد (ریال)	متراژ زمین
۰	۰	۲۰۰۰۰۰

۱-۲- محوطه سازی:

ردیف	شرح	مساحت (متر مربع)	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	حاکبرداری	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰	۲۰۰
۲	حصارکشی	۰	۰	۰
۳	فضای سبز ، خیابان کشی	۳۰۰	۲۰۰۰۰۰	۶۰
جمع			-	۲۶۰

۱-۳- ساختمانها:

ردیف	شرح	مساحت زیر بنا (متر مربع)	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	انبارها	۱۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱۱۰
۲	ساختمان اداری و سرویس ها	۸۰	۱,۲۰۰,۰۰۰	۹۶
۳	هانگار ماشین آلات	۱۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰
۴	ساختمان نگهداری و سرایدار	۵۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۵۰
۵	موتورخانه	۴۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۴۴
جمع			-	۴۰۰

۱-۴- تأسیسات و تجهیزات:

ردیف	شرح	مشخصات فنی	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	برق رسانی(حق انشعاب و نصب تابلو و ترانس و کابل کشی و سیم کشی های مربوطه)	ژنراتور و سیم کشی های مربوطه	۲۵۰
۲	آبرسانی(حق انشعاب و لوله گذاری و ...)	کانال آب به طول ۴ هزار متر	۸۰
۳	موتور پمپ و متعلقات	دستگاه	۶۰
۴	منبع سوخت	۶ هزار لیتری	۲۰
۵	تأسیسات گرمایش	بخاری نفتی - آبگرمکن	۱۰
۶	حفر و تجهیز چاه		۲۰۰
جمع			۶۲۰

۱-۵- ماشین آلات و تجهیزات و وسایل آزمایشگاهی :

ردیف	نام ماشین آلات و تجهیزات و وسایل آزمایشگاهی	تعداد	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	تراکتور مسی فرگوسن	۲	۷۵.....	۱۵۰
۲	گاو آهن سه خیش	۲	۳,۰۰۰,۰۰۰	۶
۳	دیسک ۳۲ پره سبک	۲	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴
۴	فاروئر ۶ ردیفه	۲	۲,۰۰۰,۰۰۰	۴
۵	بذر پاش سانتریفوژ	۲	۲,۵۰۰,۰۰۰	۵
۶	کولتیواتور ۱۱ ردیفه	۲	۳,۵۰۰,۰۰۰	۷
۷	ریک چهار پره خورشیدی	۲	۴,۰۰۰,۰۰۰	۸
۸	ردیف کار غلات	۲	۲,۵۰۰,۰۰۰	۵
۹	بیلر	۲	۷,۵۰۰,۰۰۰	۱۵
۱۰	تریلی	۲	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲۴
۱۱	موور	۲	۶,۵۰۰,۰۰۰	۱۳
جمع				۲۶۱

۶-۱- وسائل نقلیه و وسائل حمل و نقل داخل کارخانه:

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	وانت نیسان	۲	۹۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۰
	جمع	-	-	۱۸۰

۷-۱- تجهیزات اداری و کارگاهی:

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	لوازم اداری(میز- صندلی- فایل- گوشی تلفن و ...)	۱۰
۲	لوازم آشپزخانه	۸
۳	ابزار آلات کارگاهی (درصورت نیاز)	۱۰
	جمع	۲۸

۸-۱- تجهیزات اداری و کارگاهی:

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	تهیه طرح و نقشه های مربوطه	۳۰
۲	اخذ جواز تاسیس و سایر مجوزها	۲۰
۳	حقوق و دستمزد نگهداری در دوره سازندگی	۱۵
	جمع	۶۵

هزینه های ثابت طرح

ردیف	شرح	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	زمین	*
۲	محوطه سازی و ساختمانها	۶۶۰
۳	تاسیسات و تجهیزات	۶۲۰
۴	وسایط نقلیه	۱۸۰
۵	ماشین آلات و تجهیزات	۲۶۱/۰
۶	تجهیزات اداری و کارگاهی	۲۸
۷	هزینه های متفرقه و پیش بینی نشده(۵٪ جمع بالا)	۸۷/۴۵
۸	هزینه های قبل از بهره برداری	۶۵
جمع		۱۹۰۱/۴۵

۲- هزینه های جاری طرح:

۱- مواد اولیه و بسته بندی:

ردیف	شرح	مصرف سالیانه (تن)	هزینه واحد ربالی(هزار ریال) ارزی (دلار)	هزینه کل (میلیون ریال)
۲	بذر یونجه	۵	۱۷۰۰	۸/۵
۴	کود شیمیایی ازته	۸	۶۰۰	۴/۸
۵	کود شیمیایی فسفاته	۵۰	۷۵۰	۳۷/۵
۶	کود دامی	۴۰۰	۲۰۰	۸۰
۷	سوموم	۰/۶		۳۰
۸	نخ بسته بندی یونجه			۵
جمع				۱۶۵/۸

از مزرعه یونجه حداقل تا ۳ سال می توان بصورت اقتصادی بهره برداری نمود ، در سالهای دوم و سوم هزینه بذر و کود حذف شده است

۲-۲- حقوق و دستمزد پرسنل غیر تولیدی:

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق سالیانه (میلیون ریال)
۱	مدیر طرح	۱	۴,۰۰۰,۰۰۰	۴۸
	جمع	۱	-	۴۸
	مزايا و پاداش و حق بیمه کارفرما (معادل ۷۰٪ جمع حقوق)			۳۳/۶
	جمع کل			۸۱/۶

۲-۳- حقوق و دستمزد پرسنل تولیدی:

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق سالیانه (میلیون ریال)
۱	راننده	۴	۲,۰۰۰,۰۰۰	۹۶
۲	موتور بان و نگهبان	۳	۲,۰۰۰,۰۰۰	۷۲
۳	کارگر ساده	۴	۱,۸۰۰,۰۰۰	۸۶/۴
	جمع	۱۱	-	۲۵۴/۴
	مزايا و پاداش و حق بیمه کارفرما (معادل ۷۰٪ جمع حقوق)			۱۷۸/۰۸
	جمع کل			۴۳۲/۴۸

جمع کل حقوق و مزاياي پرسنل : توليدی + غير دولتی ۵۱۴/۰۸

۴-۲- هزینه سوخت و انرژی:

ردیف	شرح	واحد	صرف سالیانه	هزینه واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	گازویل	لیتر	۲۰۰,۰۰۰	۱۶۵	۳۳
۲	بنزین	لیتر	۱۰,۰۰۰	۸۰۰	۸
۳	روغن و اسکاژین	لیتر	۱۵۰	۱۰۰۰۰	۱/۵
جمع			-	-	۴۲/۵

۵-۲- استهلاک و تعمیر و نگهداری:

ردیف	شرح	ارزش دارایی (میلیون ریال)	استهلاک	تعمیر و نگهداری	مبلغ	درصد
			درصد	استهلاک	درصد	تعمیر و نگهداری
۱	محوطه سازی و ساختمانها	۶۶۰	۱۰	۶۶	۲	۱۲/۲
۲	تاسیسات و تجهیزات	۶۲۰	۱۲	۷۴/۴	۵	۳۱
۳	وسایط نقلیه	۱۸۰	۲۰	۳۶	۱۰	۱۸
۴	ماشین آلات و تجهیزات	۲۶۱	۱۰	۲۶/۱	۵	۱۳/۰۵
۵	تجهیزات اداری و کارگاهی	۲۸	۲۰	۵/۶	۱۰	۲/۸
جمع			-	۲۰۸/۱	-	۷۸/۰۵

جدول هزینه های جاری طرح

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه و بسته بندی	۷۸/۶۰
۲	حقوق و دستمزد	۵۱۴/۰۸
۳	ساخت و انرژی	۴۲/۵۰
۴	تعمیر و نگهداری	۷۸/۰۵
۵	استهلاک	۲۰۸/۱۰
۶	پیش بینی نشده (۵٪ جمع ردیف ۱ الی ۴)	۳۵/۶۶
جمع		۹۵۶/۹۹

۶-۲- جدول هزینه های ثابت و متغیر تولید:

ردیف	شرح					هزینه (هزار ریال)	هزینه ثابت	هزینه متغیر	
ردیف	هزینه	هزینه	هزینه	هزینه	هزینه			هزینه	هزینه
۱	مواد اولیه و بسته بندی					۷۸/۶۰	۷۸/۶۰	۰/۰۰	۱۰۰
۲	حقوق و دستمزد کارکنان					۵۱۴/۰۸	۵۱۴/۰۸	۳۵۹/۸۶	۳۰
۳	ساخت و انرژی					۴۲/۵۰	۴۲/۵۰	۸/۵۰	۸۰
۴	تعمیر و نگهداری					۷۸/۰۵	۷۸/۰۵	۱۵/۶۱	۸۰
۵	هزینه اداری و فروش (۱٪ فروش)					۱۷/۶۰	۱۷/۶۰	۰/۰۰	۱۰۰
۶	بیمه کارخانه (دو در هزار سرمایه ثابت)					۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۰
۷	پیش بینی نشده					۳۵/۶۶	۳۵/۶۶	۱۲/۴۸	۶۵
۸	استهلاک					۲۰۸/۱۰	۲۰۸/۱۰	۲۰۸/۱۰	۰
جمع						۹۷۸/۳۹	۹۷۸/۳۹	۶۰۸/۳۵	-

سرمایه در گردش:

ردیف	شرح	هزینه کل (هزار ریال)
۱	مواد اولیه (۲ ماه مواد اولیه و بسته بندی)	۱۳/۱۰
۲	تغذیه گردان (۲۰ روز هزینه های تولید به جزء هزینه مواد اولیه و بسته بندی)	۴۹/۱۱
	جمع	۶۲/۲۱

جدول سرمایه گذاری:

ردیف	هزینه های طرح	جمع (میلیون ریال)
۱	سرمایه گذاری ثابت	۱۸۳۶/۴۵
۲	هزینه های قبل از بهره برداری	۶۵/۰۰
۳	سرمایه در گردش	۶۲/۲۱
	جمع	۱۹۶۳/۶۶

۳ - قیمت تمام شده هر واحد تولید:

$$\frac{\text{جمع هزینه های سالیانه تولید}}{\text{ظرفیت سالیانه تولید}} = \frac{\text{قیمت تمام شده واحد محصول}}{\text{ریال}} = ۶۱۱۴۹۶/۵۰$$

۴ - قیمت فروش کالا :

$$\begin{array}{rcl} \text{بهای فروش بازای هر تن} & = & ۱۱۰۰۰۰ \text{ ریال} \\ \text{تن} & = & ۱۶۰۰ \text{ فروش} \end{array}$$

کل درآمد فروش میلیون ریال ۱۷۶۰

محاسبه نقطه سر به سر :

$$100 \times \frac{\text{هزینه ثابت تولید}}{\text{هزینه متغیر تولید - فروش}} = \frac{۴۳/۸\%}{\text{درصد}}$$

میزان فروش در نقطه سر به سر :

$$\frac{\text{هزینه ثابت}}{\text{هزینه متغیر}} = \frac{۷۷۰/۳۱}{1 - \frac{\text{فروش کل}}{\text{میلیون ریال}}} = \text{میلیون ریال ۷۷۰/۳۱}$$

سود ناویژه :

$$\text{سود ناویژه} = \frac{\text{فروش سالیانه}}{\text{هزینه های تولید سالیانه}} = \text{میلیون ریال ۷۸۱/۶۱}$$

محاسبه سود ویژه :

$$\text{سود ناویژه} : \text{میلیون ریال ۷۸۱/۶۱}$$

کسر می شود: هزینه های عملیاتی شامل:

- حقوق و دستمزد پرسنل اداری

- هزینه های اداری و فروش

سود عملیاتی :

کسر می شود: هزینه های غیرعملیاتی شامل:

- استهلاک هزینه های قبل از بهره برداری (دو ساله)

- سود ویژه قبل از کسر مالیات

میلیون ریال ٦٨٢/٤١

میلیون ریال ٣٢/٥٠

میلیون ریال ٦٤٩/٩١

نرخ بازدهی سرمایه :

$$\frac{\text{سود ویژه قبل از کسر مالیات}}{\text{سرمایه گذاری ثابت}} = \frac{٣٥/٤٪}{\text{درصد}}$$

دوره بازگشت سرمایه :

$$\frac{\text{سرمایه گذاری ثابت طرح}}{\text{سود ویژه قبل از کسر مالیات}} = \frac{٤/٨}{\text{سال}}$$

ارزش افزوده ناخالص :

ارزش افزوده ناخالص = (تعمیر و نگهداری + سوخت و انرژی + مواد اولیه و بسته بندی)-(فروش کل)

میلیون ریال ١٥٦٠/٨٥

ارزش افزوده خالص = (استهلاک قبل از بهره برداری + استهلاک دارائیها)-(ارزش افزوده ناخالص)

میلیون ریال ١٣٢٠/٢٥

$$\frac{\text{ارزش افزوده ناخالص}}{\text{فروش کل}} = \frac{\text{ارزش افزوده ناخالص}}{\text{ارزش افزوده ناخالص به فروش}} = \frac{٨٨/٧٪}{\text{درصد}}$$

$$\frac{\text{ارزش افزوده خالص}}{\text{فروش کل}} = \frac{\text{ارزش افزوده خالص}}{\text{ارزش افزوده خالص به فروش}} = \frac{٧٥/٠٪}{\text{درصد}}$$